

PRO BONO

ULC ČARNOGURSKÝ

SLOVENSKO - BRATISLAVA | TALIANSKO - BRESCIA

ULC ČARNOGURSKÝ

Slovensko

Jelenia 4, PO Box 21
814 99 Bratislava 1

Slovensko

Tel.: +421-2-57201717, Fax: +421-2-57201777

<http://www.ulclegal.com/>, skype: ulcbratislava

email: office@ulclegal.com

ULC ČARNOGURSKÝ

Taliansko

Via Val Giudicarie 4
25123 Brescia

Taliansko

Tel/Fax: + 39-030-307 313

email: cambalova@ulclegal.com

- 1. POLITIKA PRE REALIZÁCIU PROJEKTOV VEREJNO – SÚKROMNÝCH PARTNERSTIEV V PRIPOMIENKOVOM KONANÍ**
Spolu s ULC Čarnogurský Pro Bono nazrieme do obsahu pripravovanej Politiky pre realizáciu projektov verejno – súkromných partnerstiev, známych vo svete ako Public Private Partnership projects, ktoré významne zasahujú do doterajšej koncepcie financovania infraštruktúry.
- 2. NOVELIZOVANÉ ZÁKONY O SÚDNYCH A SPRÁVNÝCH POPLATKOCH**
Analyzujeme zmenené ustanovenia novelizovaných zákonov o správnych poplatkoch a o súdnych poplatkoch, ktoré významne ovplyvnia právny i podnikateľský život v Slovenskej republike.
- 3. ZMENY V OBLASTI DAŇOVEJ LEGISLATÍVY**
V krátkosti sa vrátíme k zaujímavým momentom posledných zásahov do platnej daňovej legislatívy, k novele zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, novele zákona o DPH, novele zákona o dani z príjmov a novele zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- 4. PRÁVNA ÚPRAVA KONKURZU A REŠTRUKTURALIZÁCIE. ŠTVRTÁ ČASŤ. ZASTAVENIE KONKURZNÉHO KONANIA**
ULC Čarnogurský Pro Bono pokračuje v seriáli zaoberajúcom sa novým konkurzným právom. Tento krát sa pristavíme pri právnej úprave zastavenia konkurzného konania a rôznych situáciách, v ktorých k tomuto zastaveniu môže dôjsť.
- 5. ZMENY V BANKOVOM PRÁVE**
Ešte v prvej polovici roku 2005 bola prijatá novela zákona o Policajnom zbore, ktorá nepriamo novelizovala i zákon o bankách. Keďže ustanovenia týkajúce sa tohto predpisu, konkrétne povinnosti bankových subjektov vypracovať analýzu rizík súvisiacich s bezpečnosťou prevádzkových priestorov a priestorov určených pre styk s klientmi nadobúdajú účinnosť až k 1. januáru 2006, ULC Čarnogurský Pro Bono ich pre Vás stručne sumarizuje. V nedávnych dňoch bol tiež na novelizovaný § 6 odseku 2 poslednej vety zákona o ochrane vkladov a k tejto novej úprave tiež prihliadneme.
- 6. KONCEPCIA ZABEZPEČENIA PRÁVA NA PRÁVNÚ POMOC.**
Od 1. januára je účinný nový zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, ktorý výrazne mení celú koncepciu poskytovania právnej pomoci v Slovenskej republike.
- 7. PRIPRAVUJE SA V NR SR**
NR SR v súčasnosti prejednáva vládny návrh zákona o inšpekcii práce, ktorý by mal v prípade jeho schválenia nadobudnúť účinnosť od januára budúceho roku. Zákon má nahradiť doteraz platný zákon o inšpekcii práce č. 95/2000 Z. z.

DECEMBER /2005

A EUROPEAN ORGANIZATION OF ATTORNEYS EIIV

Politika pre realizáciu projektov verejno-súkromných partnerstiev

V týchto dňoch je v pripomienkovom konaní materiál vypracovaný Ministerstvom financií SR na základe **uznesenia vlády č. 245 zo 6. apríla 2005 k Správe o vytváraní podmienok na realizáciu projektov s privátnym partnerstvom**, nazvaný **Politika pre realizáciu projektov verejno – súkromných partnerstiev**.

Pojem a druhy PPP projektov

Verejno-súkromné partnerstvo (známe v zahraničí ako PPP – Public Private Partnership) je zvláštny druh obstarávania, ktorý v prípade dodržania správneho postupu pri príprave, realizácii a monitorovania môže zabezpečiť kvalitnejšie verejné služby v porovnaní s klasickým obstarávaním. Navrhované znenie materiálu definuje **PPP ako formu spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom za účelom financovania, výstavby, rekonštrukcie, prevádzky a údržby infraštruktúry a poskytovania služieb pomocou tejto infraštruktúry**. K najznámejším druhom PPP patria **PPP na báze dopytu** (súkromný partner nesie okrem rizika výstavby aj riziko dopytu, napríklad keď subjekt verejnej správy platí súkromnému partnerovi poplatky v závislosti od počtu užívateľov infraštruktúry, napríklad v podobe diaľnic s tzv. tieňovým mýtom) a **PPP na báze dostupnosti** (súkromný partner nesie okrem rizika výstavby aj riziko dostupnosti, kedy subjekt verejnej správy platí poplatky nezávisle od počtu užívateľov, platby sa však zastavujú respektíve obmedzujú, ak infraštruktúra nie je prevádzkyschopná, prípadne nespĺňa stanovené parametre, teda je nedostupná).

Nové možnosti budovania infraštruktúry

Zabezpečenie financovania formou verejno – súkromného partnerstva poskytuje nové možnosti budovaniu infraštruktúry vo verejnom záujme, s využitím súkromných zdrojov financovania za súčasného zvýšenia efektívnosti z pohľadu verejnej

správy. Najcharakteristickejšie pre PPP je, že **ide súčasne o významnú investíciu a dlhodobé poskytovanie služieb**. Súkromný partner zabezpečuje financovanie a výstavbu investične náročnej infraštruktúry, na druhej strane však ako protihodnotu získava právo na prevádzku a poskytovanie služieb prostredníctvom tejto infraštruktúry.

K ďalším charakteristickým znakom PPP patrí ich **dlhodobosť** a **deľba rizík medzi súkromný a verejný sektor**. Vo všeobecnosti platí, že projekty PPP vylučujú problémy s nárastom skutočne vynaložených investičných nákladov oproti pôvodne schváleným a s meškaním termínov odovzdania projektov, ktoré sú doteraz typické pre klasické verejné obstarávanie. Dlhodobosť ako charakteristický znak si však tiež vyžaduje, aby sa **zvláštna pozornosť venovala ochrane verejného záujmu**, podmienkam, ktoré nastanú v prípade zlyhania projektu, monitorovaniu a kontrole PPP a zabezpečeniu údržby hodnôt vytvorených PPP.

Princíp PPP umožňuje **prenesenie významných rizík spojených s projektom na súkromného partnera**, pričom miera prenesených rizík ovplyvňuje spôsob vykazovania dlhu verejnej správy. Preto môžu mať projekty PPP v prípade zlyhania kritický dopad na rozpočet verejnej správy. V prípade PPP projektov v strednej Európe sú známe ťažkosti v Maďarsku (diaľnica M1) a úplné zlyhanie v Česku (diaľnica D47). Skúsenosti s PPP, ktorých realizácia zlyhala, vyžadujú prijatie takých právnych i ďalších opatrení, ktoré riziká a značný finančný tlak na rozpočet verejnej správy budú čo možno najviac minimalizovať. **Ministerstvo financií SR bude podľa znenia predloženého materiálu vydávať stanovisko ku každému projektu PPP, akým spôsobom ovplyvní vykazovanie dlhu verejnej správy v jednotnej me-**

Dlhodobý charakter PPP projektov

Riziká PPP projektov

odíke platnej pre Európsku úniu.

Legislatívny rámec PPP Dlhodobosť projektov verejno-súkromných partnerstiev, ich mimoriadna komplikovanosť a možné neželané dôsledky pre rozpočty verejnej správy vyžadujú **špeciálny dohľad štátu**. Ministerstvo

financií predpokladá predovšetkým **zásah do súčasnej úpravy zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy**. Za zváženie by však stála i možnosť prípravy regulácie tejto problematiky v podobe osobitného zákona.

NOVELIZOVANÉ ZÁKONY O SÚDNYCH A SPRÁVNÝCH POPLATKOCH

Novela zákona o správnych poplatkoch

Zákonodarca poslednou **novelou zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov** prehodnotil v podobe novo prijatej úpravy oprávnené náklady správnych orgánov spojené s vykonávaním úkonov a konaní, ktoré podliehajú spoplatneniu podľa niektorých položiek sadzobníka správnych poplatkov.

Spoplatňovanie úkonov týkajúcich sa preukazov a osvedčení

Pôvodná suma 50,- Sk na vydanie **preukazu (osvedčenia)**, ak nejde o úkon spoplatňovaný podľa inej položky sadzobníka, sa mení na **150,- Sk**. Ak je treba vydať náhradu za preukaz či osvedčenie, ktoré boli zničené, stratené, odcudzené alebo poškodené, pôvodný správny poplatok 200,- Sk sa mení na sumu **500,- Sk**. Ak došlo k zničeniu, strateniu, odcudzeniu či poškodeniu opakovane v priebehu dvoch po sebe nasledujúcich rokov, pôvodná výška poplatku 500,- Sk sa mení na nový správny poplatok vo výške **1000,- Sk**. V prípade predĺženia platnosti preukazu či osvedčenia sa bude miesto pôvodných 50,- Sk uhrádzať suma **200,- Sk**.

Ďalšie zmenené poplatky

Žiadosť o vydanie nového zbrojného pasu sa odo dňa účinnosti zákona spoplatňuje sumou 500,- Sk, **žiadosť o vydanie zbrojnej licencie** sumou 10 000,- Sk a **žiadosť o vydanie povolenia na prevádzkovanie strelnice** sumou až 20 000,- Sk. **Vydanie vodičského preukazu** alebo medzinárodného vodičského preukazu a ich rozšírenie sa od 1. januára spoplatňuje sumou 200,- Sk. Rovnakou sumou sa spoplatňuje **vydanie vodičského preukazu alebo medzinárodného vodičského**

preukazu ako náhrady za odcudzený preukaz. V prípade, že dôjde k strate, zničeniu alebo poškodeniu takéhoto preukazu, uhradí sa poplatok v sume 400,- Sk. **Zápis ďalšieho držiteľa motorového vozidla alebo prípojného vozidla do evidencie** aj s vykonaním úprav v dokladoch vráta ne vydania týchto dokladov sa bude spoplatňovať sumou 1 000,- Sk.

Deklarovaným cieľom novely právnej úpravy súdnych poplatkov, teda **zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch**, je najmä **zmena sadzobníka** súdnych poplatkov tak, aby boli účastníci konania **motivovaní predovšetkým využívať alternatívne spôsoby riešenia sporov**, akými sú napríklad mediácia, mimosúdna dohoda, rozhodcovské konanie a pod. Navrhované zmeny súvisia aj s novou úpravou konkurzného práva.

Mení sa úprava oslobodenia od poplatkov. Od poplatkov viac **nie je oslobodené** konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Naopak sú **po novom od poplatkov oslobodení** napríklad navrhovateľ v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom, správca ustanovený podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, navrhovateľ v konaní o vylúčení majetku zo súpisu majetku podstat podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii či navrhovateľ v konaní o vylúčení veci z exekúcie podľa exekučného poriadku.

Novela zákona o súdnych poplatkoch

Oslobodenie od súdnych poplatkov

Nové typy súdnych poplatkov

Novela zavádza i **nové súdne poplatky**. Poplatková povinnosť tak vzniká i (1) speňažením majetku podliehajúceho konkurzu, ak ide o poplatok za konkurzné konanie podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, (2) podaním námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii a (3) podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa Občianskeho súdneho poriadku.

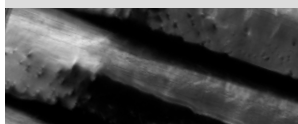
Súdne poplatky za podanie námietok zaujatosti v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní

Predovšetkým prostredníctvom ustanovenia poplatkovej povinnosti v prípade podania **námietok zaujatosti v konkurznom alebo reštrukturalizačnom konaní** sa novelizovaný zákon o súdnych poplatkoch snaží predísť a zamedziť obštrukciám a prieťahom v týchto konaniach. Poplatková povinnosť má **charakter kaucie. Pokiaľ poplatok nie je zaplatený, súd na námietky zaujatosti neprihliada a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá na rozhodnutie**, o čom je súd povinný poučiť účastníka vo výzve na zaplatenie poplatku. Súčasne platí, že poplatok nie je možné voči poplatníkovi vymáhať, ak sa vec nepredloží nadriadenému súdu. Inak je **poplatok splatný** v deň rozvrhu výťažku, z ktorého sa vypočítal, pričom sa technicky zahr-

nie ako pohľadávka proti podstate do rozvrhu výťažku, z ktorého sa vypočítal. Táto poplatková povinnosť zaniká v celom rozsahu, ak dôjde k **spät'vzatiu námietky** ešte pred predložením veci nadriadenému súdu. Ak bola námietka zaujatosti podaná odôvodnene, poplatok za jej uplatnenie sa poplatníkovi vráti v plnej výške. Poplatok za podanie námietky zaujatosti podľa sadzobníka predstavuje suma **10 000,- Sk**.

Zmenila sa i výška jednotlivých poplatkov. Z návrhu na začatie konania v obchodných veciach sa napríklad hradí z ceny predmetu konania alebo z hodnoty predmetu sporu **6 %, najmenej však 2 000,- Sk a najviac 1 milión Sk**. Ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi, prípadne ide v návrhu o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, hradí sa 10 000,- Sk a ak ide o návrh na nariadenie alebo zrušenie predbežného opatrenia, výška poplatku predstavuje 2 000,- Sk. Podľa rovnakých sadzieb sa platí poplatok v zmenkovom a šekovom konaní pri návrhoch na vydanie platobného rozkazu, za uplatnené námietky v konaní a za odpor proti platobnému rozkazu. Poplatok za odpor sa neplatí len vtedy, ak bol platobný rozkaz vydaný bez návrhu.

Súdne poplatky v obchodných veciach

ZMENY V OBLASTI DAŇOVEJ LEGISLATÍVY

Koncom tohto roka prijala NR SR **sériu legislatívnych noviel v oblasti daňového a poplatkového práva**. Mnohé zmenené ustanovenia majú len legislatívno-technický charakter, iné však prinášajú závažnejšie zmeny.

Novela zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov a novela zákona o spotrebnej dani z liehu

Novelou zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov **zákonom č. 533/2005 Z. z.**, sa súčasne **nepriamo novelizoval i zákon o spotrebnej dani z liehu**. Predpis je **účinný od 1. januára 2006**. V novele sa **upresňujú niektoré pojmy**, napríklad sa do-

plňuje definícia ostatného tabaku, denaturovaných tabakových výrobkov či užívateľského podniku. Novela tiež napríklad **novozavádza a upresňuje ustanovenia týkajúce sa oslobodenia denaturovaných tabakových výrobkov od dane a ich používanie**. Čo sa týka sadzby, **na cigarety bude uplatňovať kombinovaná daňová sadzba 1,10 Sk na jednu cigaretu miesto pôvodných 0,91 Sk na kus a 23 % z ceny cigariet miesto pôvodných 20 %**. Minimálna sadzba dane na cigarety sa zvýši na 1,70 Sk na jeden

kus, pričom táto sadzba sa uplatní len vtedy, ak je kombinovaná sadzba menej ako 1,70 Sk na kus. **Daňové sadzby na lieh** sa zvýšili tak, že základnú sadzbu predstavuje 28 330 Sk na jeden hektoliter a zníženú sadzbu bude predstavovať 14 150 Sk na hektoliter.

Novela zákona o DPH

Prijatá tiež bola **novela zákona o dani z pridanej hodnoty ako zákon č. 523/2005 Z. z., účinný od 1. januára 2006**. Novelou sa upravil nesúlad s článkom 14 bod 1. Šiestej smernice Rady 77/388/EHS o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty, v zmysle ktorého sa už naďalej **pri tovare prepustenom do colného režimu dočasné použitie s čiastočným oslobodením od cla čiastočne oslobodenie od dane neumožňuje a daň sa vyberá v plnej výške**. Ďalšou zmenou je napríklad **povinnosť slovenských platiteľov DPH uplatniť samozdanenie na dodávky plynu a elektriny z krajín mimo EÚ**, keďže doteraz sa táto povinnosť vzťahovala len na dodávky z krajín EÚ.

Novela zákona o dani z príjmov

Zákonom č. 534/2005 Z. z. sa novelizoval i **zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. Novela nadobúda **účinnosť 15. decembra 2005**, i keď niektoré jej ustanovenia sú účinné až od **1. januára 2006**. Novelou sa **zvýšilo množstvo paušálnych výdavkov, ktoré si môže uplatniť podnikateľ – fyzická osoba namiesto skutočne preukázaných výdavkov**, a to z pôvodných 25 % na 40 % z celkových príjmov. Paušálne výdavky si môže podnikateľ uplatniť len za podmienky, že nie je platcom DPH. Daňovník si okrem iného môže tiež odpočítať príspevky na sociálne poistenie a ďalšie

povinné príspevky. Dôležitá je tiež regulácia daňovo uznateľných výdavkov, ktoré zamestnávateľ platí za svojich zamestnancov na účelové sporenie a životné poistenie – tieto sa limitujú maximálne do výšky 6 % zo zúčtovacej mzdy a náhrady mzdy zamestnanca. Daňovo uznateľné budú po novom i napríklad rezervy na niektoré výdavky týkajúce sa emisných kvót, čo sa však nebude vzťahovať na subjekty účtujúce v jednoduchom účtovníctve. Ako daňovo uznateľné rezervy sa zavádzajú i rezervy na nakladanie s elektroodpadom z domácností.

Zákonom č. 517/2005 Z. z. sa novelizoval i právny rámec, ktorého predmetom sú miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, upravené zákonom č. 582/2004 Z. z. Nová právna úprava nadobudla **účinnosť už 1. decembra 2005**. **Upresňujú sa predovšetkým ustanovenia týkajúce sa dane z pozemkov a dane z nehnuteľností**. Odo dňa účinnosti zákona sa za daňovníka považuje i nájomca, ktorý má na základe zmluvy prenajaté pozemky od fyzickej alebo právnickej osoby, ktorej boli pridelené na obhospodarovanie náhradné pozemky vyčlenené z pôdneho fondu na užívanie právnickou osobou až do vykonania pozemkových úprav. Daňovníkom dane zo stavieb je i osoba, ktorá skutočne užíva stavbu, čo umožní predchádzať prípadom, kedy bol vlastníkom stavby a tým pádom i daňovníkom neznámy. Predmetom dane z pozemkov viac nebudú časti pozemkov zastavané pozemnými komunikáciami a tie časti pozemkov, na ktorých sú železničné dráhy. Novelou sa menia sa i ustanovenia týkajúce sa ďalších miestnych daní.

Novela zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii upravuje niekoľko situácií, na základe ktorých dôjde k zastaveniu konkurzného konania. Zastavenie konania je pritom inštitút využívaný v spravidla prípade, že existuje nedostatok právneho dôvodu smerujúceho k nutnosti riešeniu úpadku dlžníka týmto spôsobom.

Zastavenie konkurzného konania pre späťvzatie návrhu

Konkurzné konanie je predovšetkým ovládané **dispozitívnu zásadou**. Ak nejde o povinnosť dlžníka podať na súd návrh na vyhlásenie konkurzu, iné osoby, teda najmä veritelia majú ako navrhovatelia konkurzu vždy zákonnú **možnosť vziať svoj návrh na začatie konania späť**, a to z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu. Zákon umožňuje navrhovateľovi konkurzu vziať svoj návrh na vyhlásenie konkurzu späť **až do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu**. Po začatí konkurzného konania je však na späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu potrebný **súhlas všetkých účastníkov konkurzného konania**. V prípade, ak sa návrh na začatie konania vezme späť a konkurzné konanie sa už začalo, súd jednoducho konkurzné konanie **bezodkladne uznesením zastaví**.

Zastavenie konkurzného konania pre osvedčenie platobnej schopnosti dlžníka

Súd po podaní návrhu na začatie konkurzného konania vždy preskúma, či je takýto **návrh dôvodný**. **Ak sa osvedčí platobná schopnosť dlžníka, súd konkurzné konanie zastaví**. V tomto prípade navyše **veriteľ zodpovedá dlžníkovi, ako aj iným osobám za škodu, ktorá im v súvislosti s účinkami začatia konkurzného konania vznikla**, ibaže preukáže, že pri podávaní návrhu na vyhlásenie konkurzu postupoval s odbornou starostlivosťou. Táto zodpovednosť sa rovnako vzťahuje aj na štatutárny orgán alebo člena štatutárneho orgánu, ktorý rozhodol v mene veriteľa o podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Iná situácia nastane, **ak súd počas konkurzného konania začne reštrukturalizačné konanie**, ktoré sa týka toho istého dlžníka. V tom prípade súd prebiehajúce konkurzné konanie až do zastavenia reštrukturalizačného konania alebo do povolenia reštrukturalizácie **preruší** (počas prerušenia konkurzného konania z dôvodu prebiehajúceho reštrukturalizačného konania **nepôsobia účinky začatia konkurzného konania**) a v prípade, že reštrukturalizáciu dlžníka napokon povolí, prerušené konkurzné konanie **bezodkladne uznesením zastaví**. To isté platí, **ak už prebieha reštrukturalizačné konanie a súd ohľadom toho istého dlžníka začne konkurzné konanie**. V prípade, ak ešte nebolo vydané uznesenie o vyhlásení konkurzu, dlžník v konaní preukáže, že ním poverený správca pripravuje reštrukturalizačný posudok a navrhne, aby súd prerušil konkurzné konanie, na 30 dní dôjde k prerušeniu konania, po uplynutí tejto lehoty sa však v konaní pokračuje a konanie sa nezastaví, ak v lehote nedošlo k začatiu reštrukturalizácie. Na opakovaný návrh dlžníka na prerušenie konania v tomto prípade súd neprihliada.

Zastavenie konkurzného konania pre reštrukturalizáciu

Konkurzné konanie možno zastaviť i tak, že **dlžník do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu preukáže, že zaplatil všetky splatné pohľadávky veriteľov, ktorí sú účastníkmi konkurzného konania**. Súd v tomto prípade **konanie bezodkladne zastaví** a uznesenie o zastavení konania doručí všetkým účastníkom konania. Zaplatenie pohľadávok veriteľom sa však musí uskutočniť **ešte pred vydaním uznesenia o vyhlásení konkurzu**, inak sa naň neprihliadne a súd v konaní pokračuje.

Zastavenie konkurzného konania pre uhradenie splatných pohľadávok dlžníkom

Ak už došlo k vydaniu uznesenia o vyhlásení konkurzu, ale proti tomuto uzneseniu sa dlžník, v prípade

Zastavenie konkurzného konania odvolacím súdom

že nebol navrhovateľom, odvolal, odvolací súd **zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že zastaví konkurzné konanie**, ak odvolací súd zistí, že **súd prvého stupňa rozhodol o vyhlásení konkurzu nesprávne**. Rozhodnúť o odvolaní musí odvolací súd najneskôr **do 30 dní od predloženia veci** a pri svojom rozhodovaní o správnosti alebo nesprávnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa je súd **viazaný stavom, aký existoval v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa**.

Zastavenie konkurzného konania pre nedostatok majetku

Veľmi častým prípadom zastavenia konkurzného konania i v minulom konkurzneprávnom režime bol fakt, že sa u dlžníka zistil nedostatok majetku. I podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 2006, ak súd v konaní po tom, čo ustanovil dlžníkovi predbežného správcu, zistí, že **majetok dlžníka nebude postačovať ani na úhradu nákladov konkurzu**, konkurzné konanie pre nedostatok majetku zastaví. Zastaveniu konania zo strany veriteľov potom možno zabrániť len tak, že sa na účet súdu zloží **preddavok na úhradu nákladov konkurzu**. Ak k zloženiu preddavku nedôjde, uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku súd doručí

účastníkom konkurzného konania. Proti tomuto uzneseniu **môže podať odvolanie každý veriteľ dlžníka**, pričom ak takýto veriteľ ešte nie je účastníkom konkurzného konania, na akt podania odvolania sa súčasne hľadí i ako na jeho **pristúpenie do konkurzného konania**. Ak odvolací súd zistí, že súd prvého stupňa rozhodol o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku nesprávne, rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení tak, že vyhlási na majetok dlžníka konkurz. Ak však rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí, konkurzné konanie ostáva zastavené. **V prípade, že súd zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku, účinky začatia konkurzného konania zanikajú až zverejnením oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku v Obchodnom vestníku**. Súd zverejní oznam **o nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia v Obchodnom vestníku bezodkladne po tom, čo uznesenie nadobudne právoplatnosť**. Ak je dlžník zapísaný do obchodného registra, súd právoplatné uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku doručí príslušnému registrovému súdu.

ZMENY V BANKOVOM PRÁVE

NOVELA ZÁKONA O BANKÁCH

1. januára 2006 nadobúda účinnosť **novela zákona č. 483/2001 o bankách**, obsiahnutá v **čl. IV zákona č. 69/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**.

Predmet poslednej novely zákona o bankách

Predmetom novely je **povinnosť banky vypracovať analýzu rizík súvisiacich s bezpečnosťou prevádzkových priestorov, v ktorých sa uskutočňuje styk s klientmi a súčasne manipulácia s peňažnou hotovosťou**. **Obsah a rozsah**

analýzy rizík sa ustanoví opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Zákon ustanovuje **povinnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk zabezpečiť priestory, v ktorých sa uskutočňuje styk s klientmi a súčasne manipulácia s peňažnou hotovosťou: (1)** zabezpečovacím systémom a poplachovým systémom a napojiť ich na stredisko registrovania poplachov Policajného zboru, na poplachový systém prevádzkovaný súkromnou bezpečnostnou službou, obecnou políciou alebo vlastnou ochranou alebo zabezpečiť

tieto priestory fyzickou ochranou, (2) kamerovým monitorovacím bezpečnostným systémom s 24-hodinovým záznamom v kvalite, ktorá umožňuje rozlíšenie osoby a (3) ďalšími bezpečnostnými opatreniami, ktoré sú potrebné na základe analýzy rizík. Analýzu rizík a prijaté bezpečnostné opatrenia

sú banka a pobočka zahraničnej banky povinné **prerokovať s útvaram Policajného zboru** a Policajnému zboru na jeho požiadanie **poskytovať záznamy a údaje** získané kamerovým bezpečnostným monitorovacím systémom na účely plnenia úloh Policajného zboru.

NOVELA ZÁKONA O OCHRANE VKLADOV

Dňa 7. decembra 2005 prijala NR SR **zákon č. 578/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**. Návrh novely bol predložený na základe podnetu Asociácie bánk na novelizáciu § 6 odseku 2 poslednej vety zákona o ochrane vkladov tak, aby sa vytvoril právny priestor pre prípadné zníženie výšky ročných príspevkov bankových subjektov do Fondu ochrany vkladov. Zákon nadobúda **účinnosť** dňom svojho uverejnenia, teda **16. decembra 2005**.

0,75% z hodnoty vkladov v banke chránených týmto zákonom, a to podľa priemerného stavu vkladov za predchádzajúci štvrtrok pred dňom splatnosti ročného príspevku alebo príslušnej splátky z ročného príspevku. Podrobnosti o výpočte priemerného stavu vkladov za predchádzajúci štvrtrok určuje fond a písomne ich oznámi bankám. Výška ročného príspevku na roky, počas ktorých fond spláca úver použitý na zabezpečenie výplaty náhrad za nedostupné vklady, sa rovná hornej hranici rozpätia sadzby ročného príspevku. Výšku ročného príspevku na roky, počas ktorých fond nemá vytvorené vlastné finančné zdroje na zabezpečenie výplaty náhrad najmenej vo výške 1,5% z celkovej hodnoty všetkých vkladov chránených týmto zákonom, fond určuje len v hornej polovici rozpätia sadzby ročného príspevku.

Zníženie výšky ročných príspevkov bankových subjektov do Fondu ochrany vkladov

Výšku ročného príspevku na príslušný rok určuje fond pre všetky banky vopred na celý rok, a to najneskôr do 20. decembra predchádzajúceho roka, a je pre všetky banky rovnaká. Fond ho určuje v rozpätí od 0,1% do

KONCEPCIA ZABEZPEČENIA PRÁVA NA PRÁVNÚ POMOC

Zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi

K **1. januáru 2006** nadobúda **účinnosť** nová koncepcia zabezpečenia práva na právnu pomoc v podobe zákona **č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi**. Nadväzuje tak na dva roky staré zmeny prednesené zákonom o advokácii, ktorý je účinný od 1.1. 2004. V znení § 1 ods. 1 zákona o advokácii advokácia pomáha uplatňovať ústavné právo fyzických osôb na obhajobu a chrániť ostatné práva fyzických osôb a právnických osôb v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. V roku 1999 uzavrela Ministerstvo spravodlivosti SR

so SAK zmluvu, na základe ktorej sa začala poskytovať bezplatná právna pomoc formou právneho poradenstva v sídlach jednotlivých krajských súdov vo veciach občianskoprávných, rodinoprávných a pracovnoprávných. Túto provizórnu právnu úpravu realizácie práva na právnu pomoc zakotveného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR novoprijatý zákon mení a ponúka **bezplatnú právnu pomoc** občanom v materiálnej núdzi, teda tým, ktorých príjem neprekračuje **1,4-násobok životného minima**.

Zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci **v občianskopráv-**

Pôsobnosť zákona

ných veciach, pracovnoprávných veciach a rodinnoprávných veciach ako vnútroštátnych sporoch.

V cezhraničných sporoch sa právna pomoc poskytuje i v obchodnoprávných veciach. Súčasne musí byť kumulatívne splnená i ďalšia podmienka, a to, že hodnota sporu musí prevyšovať hodnotu minimálnej mzdy a nesmie pritom ísť o zjavne neúspešný spor. Za právne služby zaplatí žiadateľ symbolickú sumu 150 Sk.

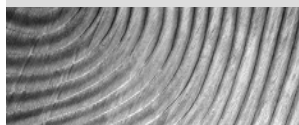
Poskytovanie právnej pomoci

Právnu pomocou sa na účely zákona rozumie najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených. Právnu pomoc budú zabezpečovať štyri Centrá bezplatnej právnej pomoci so sídlom v Bratislave, ktoré zákon definuje ako štátne rozpočtové organizácie. Budú

posudzovať, či žiadateľ má nárok na právnu pomoc a budú ju poskytovať v občianskoprávných, pracovnoprávných a rodinnoprávných veciach. Prvotné náklady na zriadenie týchto centier si v budúcom roku podľa odhadu predkladateľa vyžadujú asi 33 mil. Sk. V centrách, ktorých by časom malo byť osem - po jednom v každom krajskom meste, sa počíta so 68 zamestnancami.

Zákon o poskytovaní právnej pomoci súčasne čiastočne novelizuje zákon o advokácii. V jeho kontexte naň nadväzuje úprava zastupovania klientov pred súdmi, prislúchajúca advokátom. Zastupovanie klientov v materiálnej núdzi nie je povinnosťou advokáta - klientov budú pred súdom zastupovať len tí advokáti zo Slovenskej advokátskej komory, ktorí sa dobrovoľne zapíšu do zoznamu advokátov poskytujúcich bezplatnú právnu pomoc.

Postavenie advokáta v systéme poskytovania bezplatnej právnej pomoci

PRIPRAVUJE SA V NR SR

Vládny návrh zákona o inšpekcii práce

NR SR v súčasnosti prerokováva vládny návrh zákona o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý by mal nahradiť súčasnú právnu úpravu vykonanú zákonom č. 95/2000 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účelom vládneho návrhu zákona je zlepšiť právne predpoklady na skvalitnenie organizácie štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a zvýšiť tak efektívnosť a účinnosť výkonu inšpekcie práce u zamestnávateľov. Vládny návrh tiež reaguje na zmeny vo vládom návrhu zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorý je v súčasnosti tiež v štádiu prerokovania.

Predmet zákona a rozsah pôsobnosti inšpekcie

Zákon má (1) upravovať inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, (2) vymedzovať pô-

sobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu a (3) ustanoviť práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby. Rozsah inšpekcie práce je pritom v návrhu zákona široko vymedzený od dozoru nad dodržiavaním pracovnoprávných noriem a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, cez vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie právnych noriem v nich obsiahnutých, až po poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom a ďalším osobám v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnšie dodržiavať pracovnoprávne predpisy. Inšpekciu práce pritom bude možné vykonávať (1) na všetkých pracoviskách zamestnávateľov a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, vrátane pracovísk nachádzajúcich sa na súkromných

pozemkoch a v obydlíach fyzických osôb a (2) vo všetkých priestoroch, v ktorých domácky zamestnanec vykonáva dohodnutú prácu a v ktorých zamestnanec vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Orgány inšpekcie práce a inšpektori práce

Orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce majú byť orgány štátnej správy, ktorými sú **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky** a **Národný inšpektorát práce**, ak zákon neustanoví inak. Kompetencie jednotlivých orgánov štátnej správy ďalej návrh zákona podrobne vymedzuje. Rovnako sa detailne špecifikuje **povinnosť zamestnancov Národného inšpektorátu práce a prizvaných odborníkov zachovávať mlčanlivosť**, status inšpektorov práce, podmienky vykonania odbornej skúšky a oprávnenia inšpektorov práce pri výkone inšpekcie práce, ako aj ich povinnosti.

Povinnosti fyzických a právnických osôb pri výkone inšpekcie práce

Zamestnávateľ má byť podľa návrhu zákona povinný inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce (1) umožniť voľný vstup do priestorov a na pracoviská a utvárať podmienky na nerušený a rýchly výkon inšpekcie práce, **(2)** poskytovať informácie o zistených neodstrániteľných nebezpečenstvách, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo iných fyzických osôb, **(3)** umož-

niť odobratie nevyhnutne potrebného množstva vzoriek materiálov alebo látok na účely rozboru, **(4)** umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie fotodokumentácie, video dokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon inšpekcie práce a **(5)** predložiť na požiadanie alebo najneskôr v čase zisťovania totožnosti fyzických osôb nachádzajúcich sa na jeho pracoviskách doklady, ktorými preukáže pracovnoprávny vzťah, obdobný pracovný vzťah alebo právny vzťah podľa osobitného predpisu k týmto osobám. **Na požiadanie sa tiež zamestnávateľovi ukladá povinnosť poskytnúť inšpektorátu práce alebo inšpektorovi práce (1)** všetky podklady a informácie potrebné na výkon inšpekcie práce vrátane prvopisov dokladov a technických nosičov údajov, **(2)** meno osoby, ktorá vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, adresu miesta výkonu práce, dátum vzniku pracovnoprávneho vzťahu a predpokladaný rozsah prác, prípadne **(3)** meno domáceho zamestnanca a adresu miesta výkonu práce. **Povinnosti zamestnávateľa má pritom plniť aj fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, ale nie je zamestnávateľom.**

Predpokladaná **účinnosť** zákona je v prípade jeho schválenia **1. január 2006**.

Informácie uvedené v bulletine nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych informácií. Pri konkrétnych obchodoch a iných právnych riešeniach odporúčame preto vždy konzultácie.

I keď je bulletin ULC Čarnogurský Pro Bono zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

V prípade, že ďalej nechcete byť adresátom tejto služby, pošlite prosím e-mail na adresu lenicka@ulclegal.com so subjektom: neodoberat. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte prosím Mgr. Lenku Lenickú: lenicka@ulclegal.com

© ULC Čarnogurský, 2005